

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5132/20

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ע' גרוסקופף
כבוד השופט א' שטיין

המערערת: קארין סמנודי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה (השופטים א' אליקים, ס"נ, ת' נאות-פרי ור' בש) שניתן ביום 24.6.2020 בתפ"ח 849-08-17

תאריך הישיבה: ט"ו בחשון התשפ"א (2.11.2020)

בשם המערערת: עו"ד בוריס שרמן

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

פסק-דין

השופט א' שטיין:

נושא הערעור

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה (השופטים א' אליקים, ס"נ, ת' נאות-פרי ור' בש) שניתן ביום 24.6.2020 בגדרו של תפ"ח 849-08-17, בעקבות הרשעת המערערת, על-פי הודאתה במסגרת הסדר טיעון, בסיוע להריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), כנוסחו עובר לתיקון 137 לחוק, בצירוף סעיף 31 לחוק; בשוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) בצירוף סעיף 29 לחוק; וכן בשיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 בצירוף סעיף 29 לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, המערערת הייתה בת זוגו של תאמר חוג'יראת (להלן: תאמר). השניים התגוררו יחדיו בכניין מגורים בחיפה. במסגרת חייהם הזוגיים, תאמר הטיל את מוראו על המערערת על ידי אלימות פיזית ואיומים חוזרים ונשנים. בין בני הזוג לבין יורי בוגומזוב ז"ל (להלן: המנוח), שהתגורר באותו בניין, התפתחו יחסי שכנות. פעמים מספר, ביקשו ממנו השניים וקיבלו סכומי כסף שונים. ביום 10.7.2017 החליטו המערערת ותאמר לבקש מהמנוח סכום כסף נוסף. תאמר נטל עמו סכין מטבח (להלן: הסכין), עלה לדירת המנוח (להלן: הדירה) והפציר במנוח לתת לו כסף. המנוח סירב לדרישותיו וניסה לדחוף את תאמר אל מחוץ לדירה. בשלב זה, היכה תאמר את המנוח בראשו באמצעות גביע קידוש עשוי מתכת שהיה מונח על מדף בדירה. מששמעה המערערת את השיחה בין תאמר למנוח, עלתה אף היא לדירה. שם, בנוכחותה, הצמיד תאמר את הסכין לצווארו של המנוח עד אשר ירד ממנו דם, ודרש ממנו למסור לו את כרטיס האשראי (להלן: הכרטיס) ואת הקוד הסודי שלו. תחת איומי הסכין, נענה המנוח לדרישה זו ומסר לתאמר ולמערערת את הקוד הסודי של הכרטיס. תאמר הוציא את הכרטיס מארנקו של המנוח, מסר אותו למערערת על מנת שתמשוך כסף מחשבון הבנק של המנוח, ואמר לה כי "אם תלשין תראה מה יקרה לה". אחר כך, דקר תאמר את המנוח בצווארו. לאחר הדקירה, יצאה המערערת מהדירה כשהכרטיס בידה וביצעה מספר ניסיונות כושלים למשוך כספים מחשבון הבנק של המנוח. באותה שעה, דקר תאמר את המנוח לפחות שתי דקירות עמוקות בצווארו ובבית החזה, עד שהמנוח התמוטט על רצפת הדירה ומת. מששבה המערערת אל הדירה וראתה את המנוח מוטל על הרצפה ללא רוח חיים, הצטרפה היא לתאמר בחיפושיו אחר כסף ודברי ערך אחרים בדירה, ובתוך כך, גנבה שקית ובה סכום של 23 ₪. בנוכחות המערערת, ניסה תאמר להצית את הדירה ואת גופת המנוח במטרה להעלים ראיות. לאחר מנוסתם מדירת המנוח, אבטחה המערערת את תאמר בעת שהחביא את הסכין, ועלתה עמו לדירתם, שם תאמר התקלח, השליך לאשפה את הבגדים שלבש והסליק את כרטיס האשראי של המנוח.

3. תאמר הודה בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון שנעשה עמו. בעקבות הרשעתו, נגזרו עליו עשרים-ואחת שנות מאסר בפועל ועונשים נוספים.

4. מתסקיר שירות המבחן אשר הוגש בעניינה של המערערת עולה כי לנוכח האלימות שהפעיל תאמר כנגדה, היא תפסה את עצמה, בעמדה מולו, מוגבלת בכוחותיה. כמו כן, צוין בתסקיר כי המערערת לוקחת אחריות חלקית לביצוע העבירות וכי הסיכון להתנהגות דומה מצדה בעתיד הינו נמוך. אשר על כן, ובשים לב לחומרת העבירות שבהן

הורשעה המערערת ולתוצאותיהן הקשות, המליץ שירות המבחן להטיל עליה עונש של מאסר בפועל לתקופת זמן מוגבלת אשר ירוצה במקביל להליך שיקומי-טיפולי.

5. ביום 24.6.2020 גזר בית משפט קמא את דינה של המערערת. בקבעו את מתחם העונש ההולם, הביא בית המשפט במניין שיקוליו את הערכים המוגנים שנפגעו, את מידת הפגיעה בהם ואת מדיניות הענישה המחמירה הנוהגת בעבירות שבהן הורשעה המערערת. בשים לב לכל אלה, העמיד בית המשפט את מתחם העונש בעניינה של המערערת על 4-8 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה. בבואו לגזור את עונשה של המערערת, הביא בית המשפט בחשבון את נסיבות ביצוע העבירה, תוך שהוא נותן את דעתו לכך שחלקה של המערערת בביצוע העבירות היה משני, לאלימות שהופעלה כנגדה על ידי תאמר עובר לביצוע העבירות, ולהשפעתו של תאמר עליה בעת ביצועו. כמו כן נתן בית המשפט את דעתו לאדישות שגילתה המערערת לגרימת התוצאה הקטלנית. בית המשפט התחשב בנסיבותיה האישיות הקשות של המערערת; בהיותה נטולת עבר פלילי (למעט הרשעה בבית דין צבאי); בעמדתו של שירות המבחן; וכן בנוקים הנפשיים אשר עלולים להיגרם למערערת כתוצאה ממאסרה מאחורי סורג ובריה.

6. לאחר ששקל את מאגר השיקולים דלעיל, קבע בית משפט קמא כי במקרה דנן יש לבכר את שיקולי הגמול, ההרתעה וההגנה על הציבור על פני שיקולי השיקום ונסיבותיה האישיות של המערערת, והשית עליה את העונשים הבאים: ארבע שנות מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרה; שנים-עשר חודשי מאסר על תנאי לבל תעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע במשך שלוש שנים מיום שחרורה מן הכלא; וחמישה חודשי מאסר על תנאי לבל תעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, או עבירה של שיבוש מהלכי משפט, במשך שלוש שנים מיום שחרורה מן הכלא.

טענות הצדדים

7. המערערת טוענת כי שגה בית משפט קמא בהעמידו את מתחם הענישה ההולם בעניינה על 4-8 שנות מאסר בפועל. לדבריה, הגם שהיא הורשעה בשוד בנסיבות מחמירות – עבירה שהעונש המרבי בגינה עומד על 20 שנות מאסר – הרי שמדובר בעבירה משנית לעבירה העיקרית של סיוע להריגה – עבירה שעונשה המרבי הוא 10 שנות מאסר, ושכובצה על ידיה בהיותה אישה מוכה הנתונה לאיומים של תאמר. על כן, טוענת המערערת כי בית משפט קמא חרג ממדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירות כגון דא וקבע מתחם ענישה שאיננו פרופורציונאלי למעשיה.

8. המערערת מוסיפה וטוענת כי בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לנסיבות המקלות אשר נמנו בגזר הדין, ובהן: היותה נטולת עבר פלילי; האלימות שתאמר הפעיל כלפיה והשפעתו הרבה עליה; חלקה המשני והשולי במסכת העבריינית; מידת אשמתה הפחותה; היותה קורבן של תאמר; קרבתן של נסיבות ביצוע העבירה לסייג הכורח הקבוע בסעיף 34 יב לחוק העונשין; הסיכון הנמוך להישנות התנהגות עבריינית מצדה; והנזק הנפשי אשר עלול להיגרם לה כתוצאה מכליאתה מאחורי סורג ובריח. עוד נטען כי המערערת סובלת מתסמינים המאפיינים נפגעי פוסט טראומה וכי היה על בית המשפט המחוזי לגזור את עונשה בדרך של עבודות שירות לצד הטלת צו מבחן, כחלק משיקומה.

9. המדינה, מנגד, סומכת את ידיה על פסק הדין קמא ועל נימוקיו. המדינה מבקשת כי נדחה את הערעור מאחר שהמערערת זכתה לעונש קל ממילא, בהתחשב בחומרת העבירות בהן הורשעה ובמכלול הנסיבות, כולל התוצאה הקטלנית של העבירות.

דיון והכרעה

10. סבורני כי דין הערעור להידחות.

11. הלכה היא עמנו כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים של סטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין (ראו למשל: ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל (29.1.2009); ע"פ 6877/09 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2012) ע"פ 6577/10 פלוני נ' מדינת ישראל (28.1.2013); ע"פ 3619/18 סביק נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.1.2019)). מבלי להקל ראש בנסיבותיה הקשות של המערערת, המקרה דכאן אינו בא בגדר אותם מקרים חריגים אשר מצדיקים את התערבותנו בגזר הדין.

12. אין חולק כי המערערת עצמה נפלה קורבן לאלימות וסבלה מנחת זרועו ומהתעמרותו של בן זוגה, וכי חלקה בעבירות שבהן עסקינן היה מצומצם יחסית. ואולם, מדובר במסכת עבריינית שהביאה למותו של אדם ושבמהלכה המערערת פעלה באופן אקטיבי, תוך שהיא אדישה לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית. עבירות אלימות המקפחות חיי אדם הן עבירות חמורות ואת מבצעהן יש להעניש בחומרה רבה. בית משפט זה עמד פעמים אין-ספור על הקלות הבלתי נסבלת של מעשי אלימות אכזריים שפשטו במקומותינו ועל החובה למגרם באמצעות ענישה מרתיעה (ראו: ע"פ 9422/11

דהן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (3.7.2013); ע"פ 3457/18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.3.2019); ע"פ 6672/03 קמינסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 442, 443 (2003)).

13. במקרה דנן, בית משפט קמא הקל עם המערערת בהתחשב בנסיבות חייה, ואין בידינו לתת לה הקלה נוספת. גזר הדין מושא הערעור הינו מידתי ומנומק היטב ואינו קורא להתערבותנו.

14. נסיבות חייה הקשות של המערערת והשיקום שבו החלה לא נעלמו מעינינו. מבלי לטעת ציפיות ומבלי להצר את שיקול דעתן של הרשויות אשר פועלות במסגרתו של חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001, בטוחני כי כל אלה יילקחו בחשבון בהמשך הדרך.

15. אשר על כן, הנני מציע לחבריי כי נדחה את הערעור.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' גרוסקופף:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שטיין.

ניתן היום, א' בכסלו התשפ"א (17.11.2020).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

מרכז מידע, טל' 2703333-077, *3852 ; אתר אינטרנט, <http://supreme.court.gov.il> עב 20051320_F07.docx